

4.7.2012

Ampumaratoja koskevan lainsäädännön sekä eräitä ilma- ja jousiaseita koskevan lainsäädännön uudistaminen

Aika Keskiviikko 13.6.2012 kello 13-16

Paikka Sisäasiainministeriö, Kirkkokatu 12, Helsinki; kokoushuone 229a+b

Jäsenet

Nimi	Läsnä	Poissa
Pertti Normia, pj	x	
Seppo Sivula	x	
Mika Koponen	x	
Vesa Hietala	x	
Jyrki Hurmeranta	x	
Rami Sampalahti		x
Sauli Härkönen	x	
Jorma Riissanen	x	
Eino Svinhufvud	x	
Tapio Hänninen	x	
Mika Niemelä	x	
Antti Sukuvaara	x	
Timo Huikkala	x	
Teemu Simenius	x	
Mika Lehtonen, sihteeri	x	

1

Kokouksen avaus

Puheenjohtaja avasi kokouksen ja kävi läpi työryhmän asettamiskirjeeseen sisältyvän tehtävänannon. Jäsenet esittäytyivät.

2

Työryhmän työn järjestäminen

Työryhmän työn tulee olla valmis 31.12.2012 mennessä. Varsinainen lausuntokierros pidetään tämän jälkeen. Työryhmä kuulee kokouksiensa yhteydessä asealan sidosryhmiä. Syksyllä pidetään erillinen yhteinen kuulemistilaisuus ja työryhmän työn lopussa pidetään työryhmän työstä kuuleminen. Virallinen lausuntokierros on vuoden 2013 alkupuolella.

Kokouspöytäkirjat laaditaan lyhyesti siten, että ne sisältävät keskustelujen keskeisen sisällön ja johtopäätökset. Pöytäkirjat pyritään tarkastamaan jo kokouksessa ja jakamaan välittömästi kokouksen jälkeen.

Työryhmälle sopii myös kokoustaminen juhannuksen ja heinäkuun puolivälin välisenä aikana. Esteen sattuessa työryhmän kokoukseen voidaan asettaa sijainen.

Työryhmän seuraavat kokoukset pidetään:

-keskiviikkona 20.6.2012 (klo 9.30 alkaen)

-keskiviikkona 4.7.2012

-keskiviikkona 22.8.2012

-keskiviikkona 29.8.2012 (Kirkkokatu 426, 4. krs)

Kokousaika on 10-15 ja kokoushuone 229a+b kunakin päivänä, jollei yllä muuta mainittu. Kokouksiin lähetetään erillinen kutsu.

3

Asiantuntija- ja sidosryhmäkuulemisiin valmistautuminen

Päätettiin, että:

- Ampuma-aselautakuntaa kuullaan kirjallisesti.
- Pääesikuntaa ei kuulla erikseen puolustusministeriön lisäksi.
- Jousimetsästäjien liitto säilytetään kuultavien listalla ja arvioidaan muu kuulemistarve uudelleen, mikäli toimialaan kuuluvaa uutta sääntelyä esitetään.
- Paliskuntain yhdistys lisätään kuultaviin. Keskusteltiin tarpeesta lisätä asealaan kriittisesti suhtautuvan järjestön lisäämisestä. Päädyttiin siihen, että mahdollinen kuuleminen tapahtuu myöhemmässä vaiheessa.
- Oikeusministeriötä kuullaan työryhmässä konkreettisten ehdotusten valmistuttua eli syksyllä. Oikeusministeriön toimialaan kuuluu lähinnä perusoikeuskysymykset.
- Kuntaliitto, Rauhanturvaajaliitto ja Tulli lisättiin listaan. Kuluttajaviraston osalta tilannetta arvioidaan työn edistyttyä. Yksityisen turva-alan järjestöjen kuulemista ei tässä vaiheessa pidetty tarpeellisena.

Kokousten yhteydessä kuultavilta pyydetään lausunto myös kirjallisesti ja kuulemisen kesto olisi lähtökohtaisesti 15 minuuttia.

4

Työryhmän jäsenten alustavat kannanotot aiheisiin

Ampumaratoja koskeva lainsäädäntö

Sihteeri laittaa jakoon vuonna 2008 asetetun hankkeen yhteydessä valmisteltua materiaalia ja Riissasen toimittaman materiaalin.

Työryhmä päätyi alustavasti seuraavaan:

- Erillinen laki on tarkoituksenmukaisempi sääntelytapa kuin ratasäännösten sisällyttäminen ampuma-aselakiin.
- Ratoja koskeva sääntely on porrastettava ratojen käytön mukaan
- Ratatyyppejä koskeva sääntely on synkronoitava ympäristösäännöksiin tulevien käsitteiden kanssa.
- Lupa- ja valvontaviranomaisen tulisi olla poliisi.
- Ampuma-aseiden säilyttämistä radalla ei tule sisällyttää hankkeeseen.

Keskustelussa todettiin lisäksi seuraavaa.

Sääntely olisi laadittava siten, että se osaltaan edistäisi eduskunnan hallintovaliokunnan ampumaratojen turvaamista koskevan lausuman toimeenpanoa. Rataverkoston kattavuus on turvattava, jottei synny tilannetta, että supistuvalla rataverkostolla aiheutuu kestävä käytön paine. Verovaroin rakennetuista ja ylläpidettävien liikuntapaikkojen lakkauttamisen ei tulisi olla mahdollista ainakaan ilman keskustelua harrastajien kanssa. Puolustusvoimien käytöstään poistamat radat tulisi voida säilyttää harrastuskäytössä. Tulisi selvittää, kuuluvatko ampumaradat parhaillaan uudistettavana olevan liikuntalain piiriin. Rataa perustavan tulisi paremmin pystyä säännösten perusteella ennakoimaan, antaako lupaviranomainen radan perustamiseen luvan. Ratoja tulisi voida perustaa asutuskeskuksiin jo olemassa oleville melualueille. Sääntelyssä tulisi huomioida sisäampumaradat. Ratoja koskevan sääntelyn suhde ampuma-aselain ase-elinkeinosäännöksiin (kaupallinen ampumaradan pitäminen) tulisi arvioida. Ampumarataverkoston kattavuudella on myös liityntä aseiden säilytyksen ja kuljetuksen turvallisuuteen. Radoilla, joilla on ampumakielto luodikkoaseella, tulisi voida järjestää hirvikokeita vain meluilmoitus tekemällä.

Keskustelussa esitettiin myös, että kun ampumaratojen turvallisuus on osin radan käyttöön liittyvä yleisen järjestyksen ja turvallisuuden alaan kuuluva asia sekä osin radan rakenteiden teknilliseen turvallisuuteen kuuluva asia, voisi poliisia tarkoituksenmukaisempi lupaviranomainen olla aluehallintovirasto tai TUKES. Tällöin poliisi olisi lausunnon antava viranomainen.

Ilma-aseita koskeva lainsäädäntö

Työryhmä päätyi alustavasti seuraavaan:

- Sääntelyn rajaksi tulisi yli 6,35 mm:n kaliiperiset aseet.
- Paintball- ja airsoft- aseet jäisivät sääntelyn ulkopuolelle.
- Sääntely perustuisi lupajärjestelmään, joka vastaisi kaasusumuttimien olemassa olevaa lupajärjestelmää (ei asekohtaista lupaa)

Keskustelussa todettiin lisäksi seuraavaa.

Kaikkien ilma-aseiden luvanvaraistaminen tai ilmoituksenvaraistaminen ei ole yleisen järjestyksen ja turvallisuuden kannalta tarpeen. Se ei myöskään ole tarkoituksenmukaista valvontaviranomaisen resurssien tarkoituksenmukaisen kohdentamisen ja säännösten ilmeisen legitiimisyysongelman kannalta. Toisaalta resurssien puute ei voi olla sääntelemättä jättämisen peruste. 4,5 mm:n ja 5,5 mm:n ilma-aseita käytetään Suomen ampumaurheiluliiton ja Suomen metsästäjäliton ammunnan lajeissa sekä laajasti metsästyksen liittyvän ammunnan harjoitteluun.

Sääntelyn tarvetta on arvioitava saavutettavien etujen ja haittojen punninnalla. Työryhmän tiedossa ei ollut tehokkailla ilma-aseilla tehtyjä väkivaltarikoksia. Toisaalta aseiden määräkin on ollut vähäinen, joten tuleva kehitys on huomioitava. Myös johdonmukaisuusasiat on huomioitava. Jos ampuma-ase on luvanvarainen, miksi teholtaan sitä vastaava ilma-ase ei olisi. Tehokkaalla ilma-aseella voisi tarkoittaa E0 100J:n rajan ylittäviä ilma-aseita. Nämä täyttäisivät metsästyslainsäädetyt minimitehorajat. Tällaisten aseiden määrä ei ole 40 vuoden aikana lisääntynyt, mistä on arvioitavissa, että niiden määrä ei tulevaisuudessakaan lisääntyisi.

Ilma-aseen maksimitehon määrittää luodin poikkipinta-ala. Luodin energiaan käytettävä voima on laskettavissa $\text{paine} \cdot \text{pinta-ala} / \text{äänennopeus}$ -tyyppisellä kaavalla. Luodin maksiminopeuden määrittää äänennopeus . Paineen tuottamiseen käytetyllä tekniikalla ei ole tässä merkitystä. Tehokkaimmatkin ilma-aseet ovat vaarallisia huomattavasti lyhyemmillä etäisyyksillä kuin ruutiaseet. Toisaalta ampumalla tehdyt henkirikokset tehdään pääosin lyhyiltä etäisyyksiltä.

Yli 6,35 mm:n ilma-aseiden mallien määrä on vähäinen eikä niillä ole kaupallista merkitystä.

Jos ilma-aseiden sääntelyä halutaan porrastaa aseiden ominaisuuksien perusteella, vaihtoehtoja ovat käytännössä aseiden teho, aseiden kaliiperi sekä muut aseiden tekniset ominaisuudet joko yksin tai yhdessä. Sääntelyperusteena voisi olla se tarkoitus, joka aseella ammuttavalla projektiililla on. Sääntelyn tulisi olla sellaista, että aseiden luokittelu on käytännön valvontatoiminnassa mahdollista. Ilma-aseiden tehoa ei voi kenttäolosuhteissa mitata.

Sääntely voisi olla tarkoituksenmukaista toteuttaa ilmoitusmenettelynä, kaasusumutintyyppisenä lupana tai aseyksilökohtaisena lupana. Maa- ja metsätalousministeriö on toimittanut lausunnolle 26.6.2012 päättyvällä määräajalla ehdotuksen metsästyslainsäädännön muutoksista. Ehdotuksen mukaan ilma-aseet olisivat edelleen kiellettyjä metsästyksessä. Katsottiin yleisesti, että olisi arvioitava, voisiko tehokkaimmat ilma-aseet sallia metsästyskäytössä erityisesti, jos ne tämän hankkeen yhteydessä luvanvaraistetaan. Niitä voisi käyttää myös suurriistan karkotukseen.

Jousiaseita koskeva lainsäädäntö

Työryhmä päätyi alustavasti seuraavaan:

- Lisäsääntely tulee käytännössä arvioitavaksi vain varsijousien osalta
- Lupajärjestelmän tulisi olla voimassaolevaan kaasusumutinten lupajärjestelmää vastaava. Ei asekohtaisia lupia.

Keskustelussa todettiin lisäksi seuraavaa.

Jousiaseet ovat sinänsä kaikki tyypistä riippumatta tehokkaita. Kaarijousien ja taljajousien ongelmallisuutta yleisen järjestyksen ja turvallisuuden kannalta vähentää se, että niitä joutuu pitämään vireessä lihasvoimalla, mikä ei ole pitkään mahdollista. Lisäksi etäältäkin on helppo havaita, onko ase vireessä. Kolmanneksi liikkuminen lihasvoiman vireessä pitämisen aseiden kanssa on hankalaa. Aseella ampuminenkin vaatii taitoa ja aseet ovat suurikokoisia. Varsijousi pysyy vireessä ilman lihasvoimaa, sen vireessä oloa ei ole yhtä helppo havaita, ase on kaarijousta pienikokoisempi ja sillä ampuminen on helpompaa. Jousiaseiden nuolten kärjen tyypillä on huomattava merkitys osuman aiheuttaman vaikutuksen kannalta. Nuolen valmistamista ei käytännössä voi tehokkaasti valvoa. EU:n direktiivit estävät varsijousen käyttämisen metsästyksessä. Lupa- tai ilmoitusjärjestelmän vaihtoehtona voisi olla jo voimassa oleva järjestyslain mukainen sääntely korotetulla rangaistusasteikolla. Jousiaseiden, kuten tehokkaiden ilma-aseidenkin osalta on ongelmallista, että niitä ei voida ottaa niiden hallussapitoon sopimattomalta henkilöltä pois muuta kuin tilapäisesti. Tämä toimivalta perustuu poliisilakiin.

Ampuma-aseiden säilytystä koskeva lainsäädäntö

Aihetta ei ehditty käsitellä ja se siirrettiin käsiteltäväksi seuraavaan kokoukseen.

5
Muut asiat

Muita asioita ei ollut.

Puheenjohtaja

Pertti Normia

Sihteeri

Mika Lehtonen

Liitteet

-